

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!  
Tisztelt Vendégeink!  
Kedves Bajtársak!

Száz esztendő egy város életében is jelentős idő. Egy tűzoltólaktanya történetében pedig különösen az: szolgálatok, riasztások, indulások és hazatérések egymást követő nemzedékeit jelenti. Ma a Gerlóczy utcai tűzoltólaktanya százéves jubileumán olyan épület előtt tisztelgünk, amelynek története szorosan összefonódik Budapest belvárosának történetével, a fővárosi tűzoltóság fejlődésével és az itt szolgáló tűzoltók helytállásával.

**1926. október 9-én a belvárosi tűzország új otthonába költözött:** a hajdani Károly-kaszárnya Gerlóczy utcai részén emelt, kétemeletes laktanyába. Ezzel kezdődött meg annak az épületnek a szolgálata, amely ma is a belváros biztonságát őrzi.

A Gerlóczy utcai épület megalkotása két jelentős magyar építész, **Reichl Kálmán és Bierbauer Virgil**, a későbbi Borbíró Virgil nevéhez kapcsolódik. Bierbauer 1925-ben társult Reichl-lel, és a belvárosi tűzország épületét közösen tervezték. Együttműködésük a Kelenföldi Erőmű építéstörténetéhez is kapcsolódott. A laktanya tehát olyan alkotók munkája, akik a korszerű műszaki feladatok és az építészeti igényesség összehangolásával a főváros más fontos létesítményein is dolgoztak.

Az 1925–1926-ban megalkotott laktanya visszafogott, klasszicizáló homlokzata jól felismerhető rendet mutatott. A földszinten két széles, szegmensíves kijárat szolgálta a tűzoltójárművek indulását, fölöttük pedig mindkét emeleten három-három ablak nyílt. Az épület megjelenésében a használhatóság és a fegyelmezett arányok kaptak szerepet. A tágas kapuk mögött mindenekelőtt a gyors segítségnyújtás feltételeit kellett megteremteni.

A homlokzat különleges részlete a **Szent Flóriánt ábrázoló dombormű, Kallós Ede szobrászművész alkotása**. A tűzoltók védőszentjének alakja a laktanya rendeltetését és az itt szolgálók hivatását jeleníti meg. Aki feltekint rá, a tűz elleni védekezés régi hagyományával találkozik egy olyan épületen, amelyet a maga korában már a korszerű tűzoltóság számára emeltek.

Az 1926-os beköltözésről fennmaradt adatok különösen szemléletesen mutatják meg az akkori szolgálat méreteit. A belvárosi, akkor még **IV. kerületiként nyilvántartott tűzország**hez **54 hivatásos tűzoltót osztottak be. Közülük egyszerre 27-en láttak el állandó készenléti szolgálatot, négy gépjárművel. A történeti összefoglaló szerint egy percen belül vonulóképesek voltak.**

Ha ma végignézünk ezen az épületen, a száz év változásait is érdemes magunk elé képzelünk. Más járművek állnak a szertárban, más védőruhákban indulnak a tűzoltók, és más eszközök segítik a felderítést, az oltást, a műszaki mentést. Az

alapvető követelmény azonban ugyanaz: felkészülten, gyorsan és egymás munkájára támaszkodva kell segítséget nyújtani.

A százéves laktanya ma is működő szolgálati hely. Két, egyenként ezer liter vizet szállító gépjárműfecskendő állomásozik itt, naponta tizenegy tűzoltó teljesít szolgálatot. A földszinti szertár mellett híradószoba és parancsnoki iroda található; az emeleteken a szolgálati élethez szükséges helyiségek, köztük hálókörletek, étkező, konyha és konditerem kaptak helyet. Az őrs a VIII. kerületi hivatásos tűzoltó-parancsnokság alárendeltségében működik.

Ezek a mai adatok ugyanannak a történetnek a folytatását jelentik, amely 1926 októberében kezdődött.

Kedves Bajtársak!

Egy laktanya történetét az évszámok, a tervrajzok és az állomány kimutatások segítenek megismerni. A valódi tartalmát azonban az emberek adják: azok, akik szolgálatra jelentkeztek, gyakoroltak, karbantartották a szereket, fogadták a riasztást, és elindultak innen a segítségre szorulókhoz.

Ma tisztelettel gondolunk az első, 1926-ban beköltöző ötvennégy tűzoltóra. Az utánuk következő nemzedékekre, az egykori parancsnokokra és beosztottakra, a nyugállományú bajtársakra, valamint mindazokra, akik ma tartják életben ennek a helynek a szakmai hagyományait.

Köszönet illeti a családokat is, akiknek támogatása, türelme és megértése végigkíséri a szolgálatot.

Száz évvel ezelőtt elődeink egy új laktanya kapuján léptek be. Olyan otthont vettek birtokba, amely a következő nemzedékek munkáját is szolgálta. A mi felelősségünk, hogy történetét megőrizzük, értékeit továbbadjuk, és megbecsüljük azokat, akik ma innen indulnak Budapest védelmére.

**Tisztelettel adózunk az elődök emlékének, megbecsüléssel köszöntjük a jelen állományát, és bizalommal tekintünk a következő száz esztendő elé.**

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!